

deres gøren og laden i Thuleområdet. Det er også på tide, at det hidtidige dansk-amerikanske samarbejde om amerikanernes militære tilstedeværelse i Grønland begynder at tage hensyn til Grønlands sårbare arktiske natur. Amerikanernes og danskernes totale ignorance af Grønlands natur har allerede efterladt en lang række dumpninger, som på nu-dansk bedst kan karakteriseres som miljøsvineri, og derfor er det da glædeligt, at amerikanerne – om ikke andet, så i hvert fald fremover – nu skal være bundne til at følge eksisterende miljøforskrifter så vel i Grønland som i deres eget hjemland. Man kan så kun håbe, at amerikanerne vil være mere indstillet på at følge miljølovgivningen, end de har vist sig at være over for Genèvekonventionens bestemmelser, men det er dog et gennembrud på det miljøpolitiske område.

Jeg vil dog gerne bruge denne anledning til at opfordre så vel de grønlandske som de danske forhandlere til at være opmærksomme på, at også de danske miljøstandarder skal være gældende for Thule Air Base, der jo på alle områder beskrives og opfattes af alle som ikke værende et normalt grønlandsk område. Derfor ville det være en skam, hvis der sker en utilsigtet nedtoning af miljøkravene på grund af uopmærksomhed blandt forhandlerne. Aftalen er en aftale mellem Grønland, Danmark og USA, og derfor vil det kun være naturligt, at det er alle de tre landes miljøstandarder, der anvendes i det område, hvor aftalen har sin gyldighed. Det burde være logik for både alke og perleghøns.

Det tredje område i aftalen, jeg gerne vil knytte et par bemærkninger til, er den del af aftalen, der omhandler økonomisk og handelspolitisk samarbejde mellem Grønland og USA. Grønland har lange traditioner for amerikansk tilstedeværelse i Grønland, men hidtil har det grønlandske provenu af dette samarbejde stort set været begrænset til småting som tyggegummi og whisky, når man ser bort fra amerikanernes heroiske indsats i svunden tid med hospitalstjeneste og trafikassistance i Thuledistriktet. Hvad amerikanerne har fået ud af de amerikansk-grønlandske relationer, skal jeg ikke kunne sige noget om, men det er vel unægtelig fordele på et noget højere niveau, de har høstet af samarbejdet.

Kl. 11.50

De kommende års grønlandsk-amerikanske økonomiske og handelspolitiske samarbejde samt samarbejdet inden for uddannelse, it-udvikling, forskning og en lang række andre vigtig-

ge områder vil blive afgørende for Thule Air Bases fremtidige skæbne. Der er ingen, der kan være tjent med, at det eneste målbare resultat af det hidtidige dansk-amerikanske samarbejde i Grønland er et stort antal dunke med radioaktivt affald og en lang række andre miljøgifte, en tvangsflytning og en stedse stigende sikkerhedsrisiko sammen med en solid indsprøjtning af amerikanske dollar i den danske økonomi.

Sagt i al sin enkelthed må Grønland nu sørge for at stille de rigtige krav til samarbejdet. Der skal være konkrete økonomiske benefits, der skal være konkrete handelspolitiske gevinster, der skal være konkrete uddannelsespolitiske resultater, og der skal være konkrete forskningsmæssige fremskridt. Der skal med andre ord være så konkrete resultater, at det også fremover bliver muligt for grønlandske politikere at kunne forsvare amerikanernes fortsatte militære tilstedeværelse i Thule.

Et af de allerførste resultater af dette kommende samarbejde mellem Grønland og USA må ganske naturligt tilfalde Inughuit i Thule – den gruppe af det grønlandske folk, der har måttet betale den højeste pris på krop og sjæl for det hidtidige samarbejde med amerikanerne. Inughuit har lidt mere end nok, og nu må også de begynde at høste fordele af deres påtvungne naboskab med Thule Air Base. Det kan ikke være rigtigt, at deres sag skal være henvist til at blive varetaget af en advokat, der udtaler sig politisk om denne befolkningsdels etniske og kulturelle tilhørsforhold på en måde, der naturligt hører hjemme på et lands regeringskontor og ikke på et advokatkontor i København.

For så vidt angår de andre områder, som jeg har nævnt i begyndelsen af dette indlæg, skal jeg blot nævne, at jeg er yderst forventningsfuld med hensyn til, at der nu vil ske tiltrængte forbedringer af de vilkår, hvorunder grønlandske indsatte på Herstedvester lever. Det er mit møde med justitsministeren i sidste uge, der giver mig denne forventning. Jeg har grund til at tro og forvente, at der nu etableres et tilbud til de grønlandske fanger om en professionel misbrugsbehandling i selve fængslet, hvad enten misbruget drejer sig om alkohol eller hash. Det er mit indtryk efter samtaler med de indsatte og en del af det personale, der omgiver dem til dagligt, at netop hash- og alkoholbehandling udgør en ikke ubetydelig motivation og adgangsnøgle for de indsatte muligheder for at vende hjem til Grønland, eventuelt til fortsat afsoning på grønlandske anstalter. Derfor vil det være et klart